

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.

Kiadóhivatal:

Oblát: Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felélős szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 8 kr.

Néptanítók: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 fr
Majdenként minden vasárnap és csütörtökön.

Apponyi a hitelszövetkezetekről.

Csütörtökön beszélt Apponyi Albert a képviselőházban a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatról. Kifejtette, hogy a kormány a javaslat 25. §-ával egyszerűen kortesszervezetet akar létesíteni, amely nem hogy fejlesztené a társadalom öntevékenységet, hanem még a meglévőt is elöli. Valóságos pénzszervezetet alkot meg a kormány ezzel a javaslattal, amely az egész országra kiterjed, amelyben a jegyzők és szolgabírák fogják megadni vagy megtagadni a kölcsönöket és kivetni a hurkot a választóra a választásoknál. A kincstári földek, legelők, koresmaengedélyek stb. mellett a jövőben a nagyobb szövetkezeti hitel is fog mint kortességét szerepelni.

A törvényjavaslat az apró gazdasági egzisztenciának érdekeivel foglalkozik s így ezen apró gazdasági egzisztenciák biztosítása által széles néprétegek elégedettségének és forrongási szellemének s így a szocializmus terjedésének egyik legbiztosabb ellenszere a szövetkezeti ügy felkarolása. Utal az előrehaladott államok szövetkezeti ügyének helyzetére, mely szerint szövetkezeti ügynél a hitelszövetkezet aránylag alárendeltebb és a termelési és fogyasztási szövetkezetek tágabb tért foglalnak el s abban a mértékben, a melyben Nyugat felé közeledünk, az apróbb gazdasági egzisztenciák helyzete ingatagabb, a szövetkezési rendszer inkább a hitelügyre irányul és kevésbé karolja fel annak további mozzanatait. Összehasonlítva a különféle államok hitelszövetkezeteinek statisztikai adatait hazánkkal, különösen, ha a Károlyi-féle szövetkezetet veszi kiindulási pontul, melynek utolsó kimutatása szerint 86.500 tagja volt, akkor 50 és 60 közt ingadozik ezekből a hitelszövetkezeti kötelekekben állók száma. Kétségtel-

len, hogy a hitelszövetkezeti ügy az utolsó 8 év alatt Magyarországon óriásinak nevezhető lendületet vett tisztán társadalmi tevékenység alapján. Míg 1889-ben 9500 tagja volt a Károlyi-féle szövetkezetnek, addig 1897-ben, tehát nyolcz esztendő után 85.509 taggal dicsekedhetett és tíz millió forint az összeg, melyet kifogástalan módon teljes szolidaritással és a szövetkezeti célnak megfelelő módon forgalomba hoztak. A kormány tehát nem ignorálhatja ezen — a hitelszövetkezetek terén lévő — tényleges állapotokat s új alkotásoknak kedvéért nem sebezheti meg azt, a mit a társadalom a saját erejéből megteremtett.

A szövetkezeti ügynél a szövetkezeti ügynek összes szempontjait, a szövetkezésnek összes céljait, az erkölcsieket épügy, mint a gazdaságiakat folyton szem előtt kell tartani. A szövetkezeti ügy és annak előmozdítása nem csupán abból áll, hogy a közép és a kisebb egzisztenciáknak olcsó pénzt, olcsó hitelt kell adni, hanem, hogy a hitel igénybevétele mindenképpen és minél kevésbbé legyen szükséges; azokat a bajokat, melyeket néha csak a hitelezés útján lehet orvosolni, jobb, a mennyire csak lehet, elő nem idézni, azoknak megteremtését kerülni. Szükséges; hogy a hitel elnyerésére való képességet nem annyira a vagyonra, nem annyira a tőkére, hanem az egyéni értékre az egyéni megbízhatóságra kell fektetni és erre épp olyan nagy súlyt kell helyezni, mint gazdasági előnyre. Az állami támogatást a hitelszövetkezetek ügyére nálunk is megszerzendőnek tartja. Csak az a kérdés, hogy az állami támogatás minő alakban, minő mértékben és minő feltételek mellett nyujtassék?

E tekintetben a javaslat indoklásával egyetért, csak az állami támogatás a társadalmi tevékenységet ne absorbeálja, hanem ellenkezőleg

azt támogassa, erősítse. De ha a javaslatnak intézkedéseit vizsgálja, akkor azt tapasztalja, hogy ennek nem egy pontja oly lényegesen eltér ettől az elvtől, hogy, ha ez törvényerőre emelkedik, akkor az egész szövetkezeti ügy és jóformán az egész hitelügy államositva lesz. Nem kicsinyli azt az 1 millió forintot, melylyel az állam, mint alapító belép a szövetkezetbe, de csekély összegnek tartja, arra, hogy jogcímet szerezzen az állam ahhoz, hogy az egész szövetkezeti ügy feletti örökösödést magához rántsa. Nem kicsinyli azt a 3 millió korona értékű értékpapírletételemet sem, melylyel az állam a kötvényeket is, a melyek tisztán nyereszkeskedési célból becsáltattak ki.

A 2. §. intézkedése szerint hatóságoknak és bizonyos nyilvános társulatoknak monopoliomot ad a szövetkezetek alapítására; helyes dolog-e ez, kérdé, mikor mindig arról volt a panasz, hogy a társadalmi tevékenység mindig mindent az államtól vár, akkor, midőn e ténnyel megmutatta a társadalom, hogy önjerejéből is hajlandó és eredményesen működni is képes.

A 30. §-nál utal arra, hogy a szövetkezetek csak ott és csak azok által létesülhetnek, a kik a hatóság jóakarát bírják. Itt politikailag a személyi hitelügynek államosításáról van szó. A mennyiben ezen nagy hibákat részletes tárgyalás alkalmakor orvosolni nem sikerülend, kénytelen lesz a javaslat ellen szavazni.

A 15. §-t is kifogásolja s nem látja be azt, hogy miért legyen a szövetkezeti tagok szolidáris kötelezettsége megszorítva ott, hol az önként történik. Összegezi azon feltételeket, melyek mellett a törvényjavaslatot elfogadja. A 2. §-ból töröltessék ki az a monoplisztikus irány, mely az öntevékenységet a szövetkezet alakulásából ki akarja zárni, hogy az igazgatóságban talán

egyedül a központ részéről oda ki-nevezett tagok kivételével csupán szövetkezeti tag ülhesen, hogy a 47. §-ból eltávolíttassék az a nyaktiló, a mely minden létező szövetkezetnek, ha hozzá nem akar simulni, ahhoz a hivatalos szervezethez, életét előlheti, hogy a bona fide hitelezett és függőben tartott állami adó illetékkövetelések a szövetkezeteknek elengedtesenek, tekintet nélkül arra, hogy abba a központi szövetkezetbe belép-e vagy se, hogy a központi hitelszövetkezetekről szóló egész fejezet gyökeresen átalakíttassék.

Ezek az azok a lényeges feltételek, melyek nélkül ebben a javaslatban nem a szövetkezeti életnek állami támogatását, hanem az egészséges szövetkezeti szellemnek kiirtását látja.

Városi dolgok.

Ha arra gondolunk, hogy mi mindene van némely vidéki városnak és egyuttal a mi szegénységünkre keresünk írt, hát egészen elszorul a szívünk. Milyen más fordulatot vett volna Zombornak a sorsa, ha úgy véletlenül főherceghez, püspökhöz, katonai akadémiához, vagy legalább is valaminő jelentősebb gyárhoz juttatott volna benünket a végzet. Egyetemről, akadémiáról nem beszélünk. Így bizony természetes, ha a polgárság elégedetlen, nyomorgó.

Akárhány család él városunkban, akinek egyetlen fővágya az, hogy Zomborból elkerülhessen. Atyafiság, barátság, ismeretség gyakran együttvéve sem elég ennek a hő vágnak a kielégítésére. Hanem, ha azután egynemelyiknek mégis teljesül a kívánsága, hát azt hiszi, hogy ternót csinált.

Ha a mi gazdag embereink iparkodnak tőlünk szabadulni, mert pénzükért nem akarják ráadásul retlenetes porunkat nyeltesni, büzös levegőnket színi, az baj ugyan városunkra nézve, de mégis egész természetes és nem kifogásolható. Még az is természetes ha a szabadulás vágya például a tisztviselőnket tereli más felé. A fővárosban megürül egy állásra például egész Magyarországot pályázik. A pusztá áthelyezést már egész rangemelésnek veszik és boldogok vele. Legyen kedvük szerint.

Egyenesen döresség azonban az, hogy a vándorlás betegségének különösen a munkások és mesteremberek nem iparkodnak újtát állani. Egészen új és gyakori típusa a fővárosi életnek az a vidéki iparosgégéd, az a vidéki munkás aki protekció révén akar bejutni valamely műhelybe, gyárba, vállalatba. A világon mindenre készek az ilyenek, csak hogy vissza ne keljen térniök szülővárosukba, ahol pedig könnyen hozzájuthatnának a hönőhajtott munkához.

Nehéz a sorsa mindenütt a szegény embernek; de talán sehol sem olyan nehéz, mint Budapesten. A fővárosnak minden intézménye, mintha csak arra volna teremtve, hogy szegény embert még szegényebbé tegye. Az összes élelmiszerek ára az utolsó időben nagy mértékben felszökött. Nemesek a hús, a liszt és kenyér, hanem a burgonya is. Ez pedig nem olyan czikk, amelynek árát a Spanyol—amerikai konfliktus befolyásolhatná. Tessék ilyen körülmények között Budapesten boldogulni. Fel kell világosítani a lakósságot.

Akiknek a város intézésére befolyásuk van azok nagyon helytelenül tennék, ha figyelmen kívül hagynák társadalmi bajainkat ezt a nem legjelentéktlenebb szimptomáját. Az olaszországi városok is így kezdték. Eleinte csak menekült belőlük a munkaerő. Később azután, amikor már nagyban mutatkozott a baj, akkor már nem voltak képesek kellő ellenszerekkel szol-

gálni és a szocialista mozgalmakat csakis véres összeütközések árán lehetett elfojtani.

D.

Siskovits Tamás végrendelete.

A végrendelet 16 ives oldal s közülük belőle a nevezetesebb intézkedéseket. Az egész hagyatéknek hasznélvezője özv. Vojnich Lukácsné szül. Szemző Jozefa. A hasznélvezet megszűnte után Gödre és a hozzátartozó birtokokból különböző alapítványok lesznek, a melyekből ottani tanulók és tanítók kapnak ösztöndíjakat. Az ösztöndíjakra csakis Baranya megyei kifogástalan magaviseletű, kitűnő előmenetelű magyar ajku, vagy oly idegen ajku tanulók tarthatnak igényt, kik a magyar nyelvben előmenetelt tanusitanak. Alapítandók lesznek még ösztöndíjak a felsőbb tanintézetek részére, melyek közű a Ludovika is tartozik. A mennyiben pedig önnálló magyarhadserög állíttatnék fel, ennek tisztképző tanintézete részesül az ösztöndíjban, végül saját rokonai közül való tanulók részére, a mennyiben Magyarországon végzik tanulmányaikat.

A somogyi birtokokat rokonokra hagyományozta; Ilka, Etelka és Zsuzsa nővéreinek, tartozik Özv. Szemző Jozefa, Vojnich Lukácsné személyenként minden évben 1000 frtot fizetni.

A szabadkai és verusityi pusztá és az almási földek nagyrésze Vojnich Istvánné hasznélvezeti joggal, mely azonban tulajdonjoggá változik, ha Vojnich Istvának fiu leszármazói lesznek. Ellenkező esetben alapítvány lesz. Körülbelül 150 lánecz almási föld Széchenyi Tamás főszolgabíróra maradt. A gödreai tisztartó fizetését minden járulékaival élethossziglan nyugdíj gyanánt kapja. Megbizottja dr. Radics kap évi 900 frtot, ha pedig akár ezzel be nem érné, akár állását mással cserélné fel, egyszer és mindenkorá 6000 frt végkielgést kap.

A baranyai ősi birtok, mely 1300 holdból a 1200 □-ból áll, senki által el nem idegeníthető és mint almási és gödreai Siskovits Tamás kegyeletes alapítványból egy kápolna emelendő, melynek évi fenntartási költsége 25000 frtra vannak praeliminálva. Ezen kápolnában szolgálatandó a gyász mise az elhunytért, nemkülönben Vojnich Szemző Jozefa elhunja esetén, ennek születése és neve napja fordulóján nagymise szolgálatandó 3 pap celebrálása mellett. Minden ilyen mise al-

T A R C Z A.

Névnápod reggelén.

Zengő madárajak

Csicseregje daldí,

Dalára lélkedét

Színöröm járja át

Névnápod reggelén.

Sugárrival a Nap

Hinisen rád jstny, derűt,

S minő arcod; legyen

Minden víddm, derűll

Névnápod reggelén.

Oszoljék bámatod

— Ha volna — szertessét,

Boldogság töltse be

Szíved minden helyét

Névnápod reggelén.

Fakajon szívedben

Édes, hő szerelem,

Sívetet boldogtús

Megáldó, végtelen

Névnápod reggelén.

Illatos levegő —

Dalok madárajak

Mondják el, hogy én is

Oly nagyon daldalok

Névnápod reggelén.

Ajkam neved' ságja,

Szíved érted dobban.

... Csak ne volnék — lelhem

A messze távolban

Névnápod reggelén.

F. M.

A vivásról.

A magyar nemzet széles e világon ismeretes lovagias érzületéről. Harckedvelő mivoltát már nagyon régen behízonnyította. Lelkületéből kitilyólag tehát a vivást századokról századokra a legkedvesebb foglalkozásai közé sorozta.

Ez ősi erények élesztésére kívánhatn Agrima J. Gyula, a városunkban időző kitűnő hírnévként örvendő szegedi vivómester is, aki elsőjén a Vadászúrtben vivóiskolát nyitott.

Nagy szerepet játszott régi idő óta a

vivás művészete a harcias nemzetek történetében.

Mindenesetre legjelentékenyebb és legelterjedtebb a kardvivás, amelyet a változó korszakok fejlettebb eszméi sem tudtak leszorítani a közhasználat teréről. Ugy ismeri mindenki a vivást, mint a legferiasabb és legnemesebb és leglovagiasabb test — és fegyvergyakorlatot. A kardvivás erősíti és edzi a testet; a férfiuban nemes büszkeséget, méltóságot és öntudatos bátorságot ébreszt. Legjobb megszerzője a hideg és józan magatartásnak és lelejkijelenetnek.

Hasznos ez mindenkire nézve. Katona szempontból tekintve a vivást, a harcosnak különösen érdekében áll, hogy a vivásban való jártasságát a művészet magaslátára emelje. Ha a rendzeres hadviselés ma már nem is követeli meg gyakrabban a kézi fegyver használatát, mégis a katona többször ki van téve olyan helyzeteknek, amelyekben a fegyverek kezelésében való ügyesség okvetlenül szükséges.

Agrima J. Gyula szerint a jó vivómester legelső kelleke az egyszerűség. Az egy-

kalmával a szegény gyermekek között 50 frt értékű magyar iskolás könyvek osztandók széjjel. 5000 frtos alapítvány van téve az elhunyt Siskovits Tamás sádsi választó kerülete részére is. A végrendelet 1891-évből kelt és 5 tanu előttem, névszerint Szilágyi Dezső, a képviselőház jelenlegi elnöke, Fejér Miklós, Táray Andor, Miklós Gyula és Koczkar Zsigmond. A végrendelet 4 egyenlő példányban lett kiállítva.

Hirek.

* **Új pénzügyi tanácsos Zomborban.** Kovács József, pénzügyigazgató-helyettes, zombori lakos a napokban pénzügyi tanácsosa nevezetett ki. Kovács József a pénzügyigazgató-agának egyik legkiválóbb tisztviselője és így előmenetelhez csakis gratulálhatunk.

* **Kinevezés.** Okolicsny Gyula pénzügyigazgatási segédtitkár titkárrá nevezetett ki.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Tatics Pétert a zombori jeunesse dorée egyik legkiválóbb tagját, az országos híru sportférfiut a Ludapesti Büntetőbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

* **Kinevezés.** A belügyminiszter Bieber Gyula pénzügyminiszeri segédtitkár a magy. kir. közigazgatási bírósághoz tanácsjegyzővé nevezte ki.

* **Majális.** A zombori kerékpár egyesület folyó hó 30-án a »Sikara« erdőben majális rendez. Ugyanaz alkalommal haziverseny is lesz.

* **Április 11-ike a preparandában.** A zombori szerb tanító kepezde június hó 8-án, a koronázás évfordulóján ünnepli meg a 48-as törvények ötven éves évfordulóját.

* **Agrima J. Gyula Zomborban.** Agrima J. Gyula szegedi vívómester szép eredménnyel oktatja a vívó-sport nemese tudományát. A Vadászúrt első emeleti kisterme egész nap visszhangzik a pengék összcsapásaitól, a kirohanások korrekt labdobbantásaitól. Agrima a francia módszer szerint oktat, amely sok tekintetben még az olasz iskolánál is előnyösebb.

* **Jótékonyág.** A helybeli Weidinger család Weidinger Sándorné elhunytá alkalmából Trischler Ferenc polgármesternek 100 frot adott át, hogy ezen összeg a zombori keresztény vallású szegények között szét-

osztassék. Az izz. szegényeket a család a gyászestet alkalmából külön segélyben részesítette.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága május hó 23-án rendkívüli közgyűlést tart.

* **Öngyilkosság.** Horváth Gyula, helybeli jóravalló, szorgalmas késes mester e hó 4-én elűnt hazulról. Tegnap érkezett a rendőrséghez a jelentés, hogy Horváth Gyula holttestét kifogták a kanálisból, közel a Wamoscher szállashoz. A vizsgálat öngyilkosságot konstatált. A család Horváth Gyula végetes tettét buskomorságnak tulajdonította.

* **Eskütvő.** Simonyi József, helybeli m. kir. eszdőr főhadnagy f. hó 16-án esküszik örök hűséget Ipoly-Bélen Kasza Berta kisasszonynak, özve. Kasza Antalné leányának.

* **Eskütvő.** Diszes esküvő volt csütörtökön a gör. kei. szerb nagytmplomban d. e. 11 órakor. Bekits Tivadar cs. és kir. utász-szazados oltárhoz vezette Borgyosky Sztanka kisasszonyt. Tanuk voltak Jurkovics Szerémegye aispánja és Szrankovics Daniel v. b. t. t., a horvát tartománygyűlés elnöke

* **Apponyi Albert grófné zászlósnya.** A »Jászberényi iparos testület« — mint jászberényi levelezőnk jelenti — tegnap tartott közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy új zászlójának felszentelésére Apponyi Albert grófnét kéri meg zászlósnának. Ez lesz Apponyi Albert grófné, mint magyar asszonynak, első nyilvános szereplése. Zászlóapanak az iparos-testület gróf Apponyi Albertet, a kerület képviselőjét s az iparos-testület megalapítóját kéri fel. A zászlószentelés pünkösd után lesz, ugyanakkor, amikor gróf Apponyi Jászberényben képviselői működéséről be fog számolni. Az iparos-testület nagy pompával készül a zászlószentelésre.

* **A millenniumi gyermekkert-ről.** A millenniumi gyermekkert elkészült. Szép arányairól és utainak a szélességéről már megemlékestünk. Még csak arra hívjuk fel a létesítő bizottság figyelmét, hogy igen célszerű lenne az utakra kavicsot hordatni, hogy azok eső után is használhatók legyenek. Ezenkívül talán jó volna az átjáróknál az utat egész szélességében kockakövekkel kiköveztetni.

* **Felhívás a földbirtokosokhoz.** A mezőrendőri 1894. évi XII t. c. 51 §-ának rendelkezése értelmében minden birtokos köteles birtoka egész területén a szerbtövis virágzása előtt, az arankat pedig megjelenése

után azonnal alkalmas módoan irtanici. Az aranka irtási módiat a földmiv. miniszter 4800/98. sz. rendelete állapítja meg.

* **Hirdetmény** a f. 1898. évre a m. kir. pénzügyigazgatóság által III osztályu kereset adóra vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és az adókiivetés körüli eljárás tárgyában. Az adókiivető bizottság elé terjesztendő adóki-számító javaslatokat kitüntető lajstrom 8 napra vagyis 1898. évi május hó 14. étől kezdve május hó 21-én bezárólag a város adóügyi osztálynál kitétetvén, azokat mindenki megtekintheti, s az őt vagy másokat illető adó-javaslatokra nézve észrevételeit megteheti: ezen észrevételek a fenti határidő alatti irásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utobb az adóki-ivető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetmény utján tudósítatnak — terjeszthetők elő. Az adókiivető bi-zottság ülései nyilvánosak lévén, ott minden-dőző megjelenniük (l. 1883. XLIV. t. c. 24. §). Az adókiivető bizottság végzése ki-hirdetvén, az érdekelte adókötelese félnek jogában áll az ülés folyama alatt előszóval az irant nyilatkozni, kívánja-e az ügyet, és ha igen, mely indoknal fogva a felszólamlási bizottsághoz felebbezni. Hason nyilatkozatra van jogosítva a jelenlévő adókötelesek bar-melyike, és pedig nem csak a saját, hanem más adóijára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél bebizonyíthatni, akár a saját magára, akár másra kivetett adótétele nézve. A felebbezés indokainak irásban kifejtésére a tárgyalásnál jelenlévő felebbezőnek a kih-ridetéstől számítandó 8 napi határidő adatik. Az az adózó, a ki az adókiivető bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése elleni felebbezését az illető ülés folyama alatt me-grovozt adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségétől szolgáló ház kapujára való kifüggesztésétől számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

* **Állandó választmányi ülés.** Bács-Bodrog vármegye állandó választmánya május hó 22-én délelőt 9 órakor ülést tart.

* **A választók névjegyzéke.** Zombor szab. kir. város központi választmánya-nak folyó évi 26. szamu átirata folytatn a város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város területére 1899. évre érvényvel bir-ándó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság a kiigazítási eljárás Dekker Pál elnökele alatt a városház tanacstermében a következő sorrendben ejti meg u. m.: a belvárosi va-lasztók névjegyzékét f. é. május hó 23-án, a felsővárosit f. é. május hó 24-én, Cservenka városrészt folyó évi május hó 25. és 26. napján, a Banát városrészt f. é. május hó 27-én és 28-án és végül a szelence város-részi választók névjegyzékének kiigazítását folyó évi május 31. és június hó 1. só nap-ján, mindenkor délelőt 9 óratól kezdve esz-közi.

* **Gummipuskák.** A gyerekek annak idején, valami husz év előtt igen nagy ked-vel kezelték a gummipuskát s batorkodtak vele sok maradar, sok ablakot s néhány em-berszemet is kilőni. Az akkori rendőrség a boldog rezes kardu hajdu világ korszakában elrendelte, hogy a kumpikusok elkobzandók. Az idő azonban mulik s a rendőrség elfeledte e régi tilalmat, s e feledékenységét örvendez-ve vették tudomásul a gyermekek. A gyenge ifjak már ismét szerettelök lövik a fészekét, a verebet az ablakot, bár emberszem lö-vésről eddig hírt nem hallottunk. A rendőrség talán jól tenné, hogy mielőtt ilyesméről hírt hallanánk, eltiltánák ismét erőlyesen ezt a veszedelmes játékot s folszólanák az iskolák igazgatóságát, hogy hasonló eszközökkel tiltsa el a kis diákokat az ilyen veszedelmes vadá-szatoktól.

* **Eljegyzés.** Schick Rezső, helybeli órás és ékszerész eljegyezte Vass Anna kis-asszonyt Szántórol.

szerőség pedig akkor forog fenn, ha csak azok a testmozgások és kardmozdulatok haj-latnak végre, amelyekkel a legkevesebb tér-, idő- és erő veszteség mellett a kitűzött cél leginkább elérhető.

Természetes, hogy, ha valahol, ugy e téren áll az, hogy az elmélet gyakorlat nél-kül keveset ér. Az iskolai vívásnak ugyan megkell előznie a gyakorlati vívást; csak hogy a gyakorlatra fektetendő a fősuly.

Agrima J. Gyula annak a követelmény-nek a legközelebb azzal fog megfelelni, hogy vívóakadémiát rendez Zomborban, amelyre az ország legelső vívómesterei is hivatalosok lesznek.

Ami magát Agrimát illeti, már kora ifju-sága óta él a vívómesteri hivatalának. A bécs-újhehlyi katonai vívó- és tornatári kur-zust kitűnő eredménnyel fejezte be. Leg-először is a temesvári gyalogsági hadapród-iskolában volt, mint vívómester alkalmazva.

Három év óta a szegedieknek népszerű és kedvelt vívómestere. Működött az ország legelső városaiban és vívóiskoláiban. Kívánatos, hogy városunk sportkedvelő közönsé-

ge, felhasználva a jelenleg kínálkozó ked-vező alkalmat, minél nagyobb számban sa-játítsa el a testgyakorlás legnemesebb nemét: a vívas művészetét.

Olaszországban, Franciaországban még a nők is áldoznak a sport e nemének. Az iskolában, nevelő-intézetekben a vívást kül-földön mindenütt, mint rendes tantárgyat oktatják.

Agrima J. Gyula módszerének főbb el-vei ezek.

Minden támadó és védő mozdulatnál a testet arcában tartja, mert minél többet pillant meg az ellenfél a mi oldalunkból, annál nagyobb testterjedelmet kell védenünk, követ-kezőképpen azon arányban növekszik ön-védelmünk nehézsége.

Vannak olyan vívók, a kik a kiabálást, a beszédet, az arefintoritást, a torzképek vágását is alkalmas eszköznek tekintik az ellenfél megfélemlítésére, zavarba hozására.

Agrima J. Gyula az ilyen viselkedést már az önérzet szempontjából is nevelésge-nek tartja.

B. S.

* **A „Zomborvidéki római katolikus Tanító-Egylet“** 1898-ik évi június hó 2-án a központi-fülszobában rendez évi közgyűlést tartja, a mely közgyűlésnek tárgyszorozata a következő: 1. Szentmise délelőtt 9^h órákor. 2. Elnöki megnyit. 3. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Pénztárnoki jelentés. 5. A kath. segélyalap-újítói bizottság pénztárnokának jelentése. 6. A biralati jegyzőkönyv felolvasása és a jutalmak kiosztása. 7. A jutalomban részesített dolgozatok felolvasása. 8. Biráló bizottság választása. 9. A választmány kiegészítése. 10. Indítványok 11. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

* **A fagyos szentek.** Csütörtökön volt Pongrácz, pénteken Szervác, tegnap pedig Bonifác. Ezeknek a fagyos szenteknek a negyedik társa Orbán, aki csakis május 25-én fogja kimutatni foga fehérét. A legöregebb gazdák sem emlékeznek oly évrre, mikor a fagyos szentek ne éreztették volna rosszakarukat. A legkedvezőbb esetben hívós szél zugott végig a tájon de, hányszor esett rögtön, váratlan fagyának áldozatul a sokat ígérő vetés! Este még enyhe meleg idő volt, reggelre ébredve pedig, mintha lefőrttárta volna a gyümölcsfák leveleit, olyan feketén zsugorodtak galyaikon, a vetésen pedig dér csillogott. Hogyne fordult volna az idén is az egész ország érdeklődése a rettegett fagyos szentek felé! Szerencsére baj nélkül mutak el.

* **Kirabol földbirtokosnő.** A Fegyvertársak írja: Tibold György doroszlói lakos feleségét Zomborban, amint a Ferenc csatorna hidjáról lefelé haladt, azt este egy ismeretlen férfi hátulról megragadta, földre gyűrte s mikor az asszony segítségért akart kiáltani, éles kést rántott elő és leszúrással fenyegette. Mivel a közelben senki sem volt, a halálra rémült asszonyka vakon engedelmeskedett a herkulési természet embernek s szólanul turte, hogy előbb a becsületéből, azután a pénztől megfoszsz. Csak akkor mert lármát csapni, amikor támadója az erszényével odább állt. A zombori rendőrség — mint tudósítók írja — az utonállót Mikánov Száva állig tizenhat éves napszamosfiu személyében kinyomozta s tegnap délelőtti letartóztatta. A vakmerő suhancnak a kertjében elásva megtalálták Tiboldné erszényét az egész pénzzel együtt. Miután tettét beismerte, rögtön adaták a királyi ügyésznek.

* **Jótekonyság.** Apatini Fernbach Antal nagybirtokos az általa Apatin községének szegényház létesítésére ajándékozott szép házának behutorozására 500 forintot adott az Apatin község előjáróinak.

* **Képviselőválasztás Almáson**
A Siskovics Tamás elhalaltasá folytan a bacs-almási kerület új országgyűlési képviselőt választ. A vármegye központi választmánya május hó 11-én tartott ülést, a melyben a választás napjaul május hó 26-án tűzte ki. A választás két szavazatszedő küldöttség előtt folyik le. Választási és egyszersmind I-ő szavazatszedő küldöttségi elnök ifj. Vojnits István (Zombor). Jegyző dr. Hermann Adolf (Bács-Almás). II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási elnök Városv László (Zombor). Jegyző Pilszanovits Péter (Borsód). A választási küldöttség helyettes elnökei Hauke Imre (Zombor), Weismahr Mihály (Kisszállás); helyettes jegyzői Bedics Maté (Bács-Almás), Vidákovics Balázs (Bikity). Az I-ő szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Bács-Almás. 2. Bikity. 3. Borsód. 4. Csávoly. 5. Felső-Szent-Iván. 6. Bács-Madaras. A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Kunbaja. 2. Mélykut. 3. Matheovics. 4. Kisszállás. 5. Réms. 6. Tatalháza. 7. Jankovác. A választás a választási elnök által Bács-Almásban a választás székhelyén folyó évi május hó 26-án reggeli nyolc (8) órákor fog megnyitni.

* **Névmagyarosítás.** Herdtlein Dezső, zombori szolgabiroági iktató, vezetéknevét Hertelendire változtatta.

* **Vesztett eb marása.** Ó-Szivacson a napokban egy vestett eb Kärcher Károly szegény munkás ember 7 éves Konrad nevű gyermekét karján és mellén megmarta. A dühöd állapot nagy nehezen tudtak elpusztítani, úgy hogy utjában még több ebet mart meg. A megmart gyermeket ma főlzállították a Pasteur-féle intézetbe.

* **Előmnunkalati vasuti engedélyek.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter gróf Teleky József budapesti lakosnak és érdektársainak a Dunapatajból Gedlerak, Ordas, Szent-Benedek, Uszód, Foktó, Kalocsa, Fajsz, Banya, Dusnok, Süksöd, Csanád és Szent-Iván irányában Bajaig, valamint Keceltől Császártöltés, Hajós, Nadudvar, Süksöd, Csanád és Szent-Iván Bajaig vezetődnő h. érdekű gőzmozdonyu vasutvonlra az előmnunkalati engedély érvényét a lejárattól számítandó további egy év tartamára, és Basch Albert földbirtokos csantavéri lakosnak, a magyar kir. államvasutak Csantavér állomásától a hasonvető községbe vezetődnő villamos vagy gőzüzemre berendezendő helyi érdekű vasutvonlra az előmnunkalati engedély érvényét a lejárattól számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

* **A kincsesláda.** Bajáról írja levelezőnk: „A szomszédos Felső-Szent-Iván bacsikái községben Gerstenmayer Mihály gazda istállót épített az udvarán. Az alap asása közben egyszerre csak besüppedt a föld, mire a gazda anbahagyta az asást; hazaküldte a munkásokat és amint beesteledt, szomszédjával, egy gépészszel lement a süppedés által tamadt gödörbe. Mikor lérték, nagy meglepetésükre egy öt öl hosszú és egy öl magas földalatti folyosót találtak, annak végén pedig egy rézveretes vasládát tele arany- és erüstpénzzel. Erről a ládáról azonban csak a gépész beszél. Gerstenmayer eliben azt állítja, hogy semmiféle ládát sem találtak a folyosóban. A gépész osztokodni akart Gerstenmayer gazdával, de ez nem egyezett bele. Ezen állítóg összeveszték, mire a gépész az egész dolgot följelentette a hatóságnak. A vizsgálót a bajai főlzolgabíró vezeti.

* **Darászi furioso.** Nemes-Militicsen a következő bofranyos eset történt. A hét elején Darászy István nyugatomba helyezett százados, a nemes-militicseni fűrő igazgatója e hó 9-én, clesre koszörült karddal ment föl a községi jegyzői hivatalba, ahol Weisz György községi aljegyzőt találva, annak a karddal neki is esett. Meg is sebesítette. Szerencsére a jegyző urnak volt ott egy kard a hivatali szobában. Hogy milyen kard s miként került az oda, arról nem ír a tudósító. Valami rendőrkard lehetett, amit igénybe vett a megtámadott ember és használta is, mert mikor a nagy kardseggésre és lármára befutott a szobába egy községi rendő, már mindaketten véressek voltak. E szerint formális porbaj volt ez, segédek nélkül.

* **Kisebb állatok vasuti szállítása.** A földművelési miniszter értesítette a közlekedési vállalatokat, hogy kisebb állatok szállítására szolgáló vasuti kocsiakra rakható borjúk, sertések, juhok, bárányok és kecskék száma vagy akként állapítandó meg, hogy egy vasuti kocsiha csakis annyit állat rakható be, a mennyinek berakása mellett a lefehetérés elegendő tér marad vagyis a mely berakás mellett az állatok a kocsiiban valamennyien lefehetnek vagy pedig akként határozandó meg az egy kocsiha rakható állatok száma, hogy a kocsiha levő állatoknak a kocsi egy oldalára való tömör összerölése mellett a kocsiha egy hatodrésze üresen maradjon, mely üresen hagyott tér nyári időben esetleg a kocsiha egy ötöd vagy negyedrészse felemelhető. A vasuti közegek által az állatorvosok részéről tapasztalt szabálytalanságok, igazságtalanságok a maguk utján minden esetben bejelentendők.

* **Névmagyarosítások kimutatása.** A belügyminiszter megküldötte a törvényhatóságoknak az 1897. év II. felében ben engedélyezett névváltoztatásokról szóló kimutatást, melyből a névmagyarosítások öröndetes növelése constarálható. Ezen kimutatás szerint a mult év II. felében 1075 folyamodó kapott engedélyt nevének megváltoztatására, ami az 1895. év II. felével szemben 158, az 1897. év I. felével szemben pedig 253 szaporulatot mutat. Az 1075 folyamodó közt volt 237 hivatalnok, 105 iparos, 88 kereskedő, 31 pap, tanár és tanító, 30 gazdasz, 35 katona és csendőr, 21 orvos, 14 ügyvéd, 14 tanuló és 5 mérnök.

* **A dunába ugrott.** Winterstein Péter ó-szivaci lakosnak Károly nevű fia, ki Budapesten kereskedőségű minőségben volt alkalmazva, eddigleg ismeretlen okból a Dunába ugrott. A hullát még nem halászták ki.

* **Házkutatás a szocialisták-nál.** Házkutatást tartott a zentai főlzolgabíró az adai szocialisták vezéréinél és pedig Czurdi Ferenc szerszerkesztő, Lukács Sándor laptulajados, Balog János lapigazgató és Szollár Ferenc pénztárosnál. A kutatás kiderítette, hogy az adai szocialistáknak van egyletük, melynek nincs jóváhagyott alap-számlája. A titkos egyleti helyiségben nagy mennyiségű lazító cikkekkel, rőpiatokat, könyveket és egyleti pecsétet is találtak. A talált tárgyakat elkobozták és a vizsgálatot folytatják. Adan — említésre méltónak tartjuk — 4 lap jelenik meg, melynek keteje a „szocialista“ elvek terjesztésével foglalkozik.

* **Ellopott leány.** A szerbek között még mindig divik az az ősz szokás, hogy a szerelmes legény imadott hölgyét nyers erőszakkal is magávé teszi. Ilyen esetről értesít csűrög levelezőnk is. Kedden esteféle egy ottani csinos iparos leány egyik rokónahoz menve, régi, heves imádójával Gonédaróv Steván cipészszel találkozott, a ki sajáj háza elé erve erőszakkal bevonszolta a szép leányt és ott őt magának nyilvánította. A megszegeyített leányt szülői kitagadták.

* **Kilencz éves gyilkos.** Jankovácson egy 9 éves Borsódi János nevű fiu a kukoricza földek között egy Harci István nevű földművelő szerencsétlen véletlenségűből agyonlőtt. Harci ugyanis lefeküdt pihenői és elaludt. Ezalatt oda sompolygott a kis fiu és Harci fegyverét — kézbe vette. A ravasz ekkor lecsapódott és az alvó embert találta, ki másnap kinos haláltal mult ki.

* **Butorozott szoba** a belvárosban külön bejarattal, esetleg teljes ellátással — kiadó. Bővebbet Erzsébet körűt 252. Kesztnér féle házbán.

* Lapunk könyvnyomdájában tanoncz felvétetik.

Különfelek.

(Orvosiszaktekintélyekvéleménye szerint a Keleti J. budapesti szob által gyártott és feltalált os. és kir. szob. sérvkötők, orthopaediai gépek, műlábak, egyenestartók (ferdenövésűeknek) a legjobbak és a legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fűrözödek, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyujtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitünő szocialistát az érdeklődőknek.

(Abalneológiai tanfolyam hallgatói a Mattoni-féle sós-fürdőben Budapesten. Bóky Arpád egyetemi tanár a balneológiai tanfolyam hallgatóival tegnap meglátogatta Mattoni Erzsébet-sósfürdőjét; behatóan megtekintette a forrásokot és fürdőket, mely alkalommal hallgatóinak azok belneotheraphiai jelentőségét és fontosságát

magyarázta s elismerőleg nyilatkozott a telephír. Különösen megnyerte tetszését az ott uralkodó példászerű tisztaság. A fürdő több mint 30 éves fennállása óta tényleg oly meglepő eredményeket mutat-hat fel, minőkkel más gyógyhely ritkán dicsekedhetik; különösen nagy a száma azon női- és alhasi bántalmaknak, melyek-nél ezen gyógyfürdőt rendkívül kedvező eredménnyel használtak. Ezen ideyben egy jéhrő vendéglős szerződésére által a közönség igényeiről ez irányban is gondoskodva van. A főváros két pontjáról (Ferencc József-tér és Kálvin-tér) kellő számú omnibuszok közlekednek a gyógy-fürdőig, a hova különben már a közel jövőben villamos vasut fogja eszközölni a közlekedést. Előre látható tehát, hogy a jelen ideyben is zárandókhelye lesz e fürdőhely eredményes gyógyulást kereső közönségnek.

Közgazdaság.

Kik a mezei munkások? Az új munkástörvény életbeléptetése és az a rendelkezés, hogy a mezei munkások munkás-igazolványt kötelesek szerezni, vitássá tette sok esetben a kérdést, vajjon kik tekinthetők hát mezei munkásoknak és ily igazolványok kiváltására kötelezetteknek? — E kérdésben most a földművelés-ügyi miniszter döntött, az összes törvény-hatóságokhoz intézett körrendeletben. E körrendelet szerint, mely a törvény végrehajtási intézkedéseinek kiegészítő részét képezi, mezei munkásoknak, tehát igazolvány váltására hatóságilag kötelezetteknek tekintőd mindazok, a kiknek a bémunka szolgáltatásért kapott bérük képezi főkereset-forrással. Így a földmunkások, bánya-vagy építkezési segédmunkások, ha mezei munkára elszegődnek, kötelesek munkásigazolványt szerezni. Ellenben nem szorítható ilyen igazolvány beszerzésére az olyan 1—2 holdas kisközgazda vagy iparos, a ki a maga földesekéje megmunkálásán túl még részesnek is elmegy. Az ilyenek szemben is joga van ugyan a munkát adó gazdának követelni, hogy igazolványt szerezzen, de hatóságilag erre az illető nem szorítható és így, ha igazolvány nélkül munkában van is az ilyen, ezért sem ő, sem munkaadója nem büntethető.

Értesítés. A gőzgépezelőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi május hó 27-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (megyeház). A vizsgálatra jelentkezni óhajtok kellően felkészült folyamodványaikat a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézni. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolvány kell: 1. hogy a 18-ik életévet betöltötték (ifjabb egyének keresztnévvel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek (a 2. és 3. alattiak azonagy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak (az erről szóló magánbizonyítvány az eltiljáróság által is megerősítendő). Együttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazán-ügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

Irodalom, művészet.

— „Vasárnapi Ujság” május 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Albert szász király örömmünnepe” (két képpel). — „A régi házak” Prudhomme

Sully költeményei után Vargha Gyulától. — „Arany János levelezése Szinyei Merse Pólixnéval” közli Latkóczy Mihály. — „A Nemzeti Szalon.” Száry Dénestől. — „Az Egyesült Államok és Spanyolország haditengerészete” (képekkel). — „Az új-szakamerikai államok hadserege” képekkel) Krécsy Bélától. — „Spanyol háborúk.” — „Havanna erősségei” (térképpel és képekkel). — „Spanyol rajzok a hadi képzőiskolákról” (képekkel). — „Az eskütéri hid” (képpel) — „Koroknyai Ottó” (képpel). — Regénytár: „Dána.” Történelmi körkép, írta Baksay Sándor (Kinnach László) rajzaival); „A francia zászló” Verne Gyula új regénye (képekkel). — „Párisi divattudósítás” (képpel). — „Az akadémia nagy hete.” — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt. a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

— A „Házirtás”, a magyar háziasszonyok közlönye IV. évfolyamának 14. (122.) száma a következő gazdag és minden háztartásra fontos és érdekes tartalommal, szép képekkel díszítve jelent meg: Vezércikk: A magyar nők sovínizmus, Vécesiné J. Lujzátlól. A takarékság. A borsról. Egészség: Napszúrás elleni védekezés. A csolona mint laboda. Bórhámlás. Az influenza ismertető jelei. Az egészséges orr. Glycerin mint gyógyszer. Szépségápolás: A hónalj izzadása. Májfoltok ellen. Lakás: Megvakult ablakok tisztítása. Padlóviasz. Hálószoba: Hajkefék és fésűk tisztítása. Szabás és varrás: Az ékben szabott angol alj szabásának leírása (képpel). K.-né Margitay Maristól. Kézimunka: M. K. monogram. Peesztisztítás: A felhár kesztyűk tisztítása. Mészfoltok eltávolítása. Házi-szerek: A lábbeli: A lábbeli bőrének puhántartása: Házi-szerek: A denaturált szesz szagtalanítása. Rozsdás fegyverek. A lámpaburák tisztítása. Kártekonny állatok: Újabb adat a mezei egerek irtása. A spárgabogár ellen. A földi bolha pusztítása. Csigák irtása a szántóföldön. Az egres-darázs ellen. A kőszáné-pille ellen. Csigák irtása üvegábrázó négyékről. Püldi giliszták elpusztítása. A víperamarás ellen. Szunyogcsípés ellen. Mosás és vasalás: Kemény vizet a mosásra alkalmassá tenni. Fekete erépen mosás. Selyemszalagok és kendők mosása. Ruhafehérités. Eléskamra: Romlott étet javítása. Uborkasavanyítás. Csereznýt egész télleg frissen eltartani. Gombaszáritás. Bevásárlás: Kénsavval hamisított ecet. A fészta tehénvaj fölismerése. Hogyan hamisítják a kávé? Konyha: Bárányhús szagát elvinni. Egresleves. Töltött káposzta. Hideg mártás mustár helyett. Hogy kell jó kávé főzni? Étlapok: Tíz napra való étlap. Ételek: Tizenegy étel-recept. Sütemények: Mandulás tészta. Apró sütemény. Mandula-csók. Különlögeségek: Lebbenesleves. Kwasz. Italok: Májusi ital. Hidegen jó rozsolist készíteni. Kenyérűtés: Morzosolka. Befőzés: Penderék eltávolítása csereznýből: Dinnye befőzése rumba. Baromfiudvar: Kis csibék pusztulása. Fialat libák első tápláléka. Méhes: Tájékoztató a méhek vásárlására nézve. A méz a háztartásban. Pineze: Jó szurokkverék boros üvegekre. A gyümölcs-ber nyálkásodása ellen. Praktikus ragasztó-szer. hordók számára. Juhász: Májgyuladás. Lovaink: A cserkéreg haszna fejazamodásoknál. Szarvasmarha. Kedvenceink. Sport. Kertészet: (Rovatvezető Kardos Árpád.) A kötőzsinag tartóssá tétele. A rózsák fehér gombája ellen. Mázás cserepek. Konyhakert. Díszkert. Gyümölcsös: A szamózatarmélszól (képekkel). Iroda-

lom. Színészet. Zena. Képzőművészet. Családi rovat: Eljegyzés. Nász. Gyász. Humor. Rejtjvén/ek. Szerkesztői posta. Szépirodalom: Aranylány. Irta: Szecsányi Antal. Néma gyermeknek a száva. Regény, írta: Csaba. — A „Házirtás” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Magyar Nyomda Budapest, VIII., József-utca 45. Mutató-számok ingyen.

Csarnok.

Pusztán.

— Elbeszélés. —

— Tudom mit akar . . . Az istenért, ne szójjon egy szót sem!

Géza e pillanatban átélt a pokol összes kínjait. Sejtette, sőt biztosan tudta, hogy Elvira vissza fogja utasítani forró szerelmét, de megmagyarázhatatlan, önkéntelen kényszerű érzeti, mely arra nógatta, azt sugallta, hogy szójjon, tárja fel érzelmét. Ugy állott ott, mint a bűnös ki fölért a bíró pálozat készül törni, de féktelen szerelme, vágyakozása e leány után, a környeztet s a rég várt szóllásra serkentették . . .

— Elvira, szeretem, szívem összes erejével szeretem. Nem vagyok képes gáttat vetni érzelmimnek, nem tudok tovább hallgatni. Tudom, megéreztem, hogy félt e pillanattól, tudom, hogy kerülte vala másomat, azért kellett így megragabnom magányát, egyedüllétét . . . Tudom, hogy bántja szerelmem, hogy szívem mélyéből gyűlöl, ámbár eme ellenszenvet nem vagyok képes magamnak megmagyarázni. Látom, hogy szívem legnemesebb érzelmét emondva, bosszúságot s talán fájdalmat keltet lelkében . . . de mi az, az én végtelen fájdalomhoz mértem . . . egy csepp a tenger vízéhez! . . . Nem tehetek róla, hogy szeretem. Önkénytelennül ébredt fel szívemben. Hiába küzdöm az összes lelki erőmmel eme érzés ellen. Elűzhet, megszegényíthet, szerelmemet lábbal tiporhatja, de az meg nem fog szánni, csak fokozódik. Ha számúze lennék körülötti örökre, nem lehetnék oly mesze, hogy szerelmem nem követné léptem-ayomon. Szívem mámoros, égető szerelmemmel van tele, akadályt nem ismerek, nem ismerek semmi gáttat, mely elválaszthatna bennünket. Végtelen szerelmem magával fogja ragadni hideg lelkét míg a küzdelemben meggyőtrött szívem el nem vérzik s míg az őné az ellentétlásban ki nem merül fel nem melegsik. Soha sem bűntottam meg egy szóval, egy tettel sem, miért fordul el tőlem? Hiába gyűlöl . . . én még jobban szeretem. Nem tehetek róla, szeretném szívemet kitépni, megsemmisíteni önmagam, de nincs erőm a lemondáshoz, bírn, szeretni . . . szeretni vágyom . . . ezt akarom.

Elvira lihegő kebellet, izgatottan, földre szegzett tekintettel állott ott. Égette lelkét ez a beszéd, ez a végtelen szerelme terhére volt. Az egyik pillanatban azt hitte, hogy viszonzozza azt, a másikban el akarta némitani az ifjút s elfizni, elkergetni magától, mint egy gazdátlan ebet. Géza az olyan emberek kitaró makacsságával, kik nehezen szánják el magukat valamire, de ha belefognak, féltrü. vissza nem térnek, nem gondolva a következményekkel, egyedül szenvedélyének rabja volt. Egész közel lépett Elvirához s megakarta ragadni kezét, hogy forró esküjával halmozza el.

A leány, mintha kigyó csípése érte volna, elkapta kezét. Egész testében remegett, szikrázó szemét, melyek gyűlölet és határtalan haragot tükröztek vissza, lesújtólag függeszté az ifjura s szenvedélyes hangon kiáltá:

— Hagyjon magamra! Távozzék mert. . . Itt elhallgatott. Megijedt önmagától, megrettent gondolatától, melynek kifejezést akart adni.

Géza az első pillanatra megdöbbsen a szenvedélyes harag kitörésétől, néma bámulattal nézte, csodálta Elvirát, kit így még szebbnek, ingerlőbbnek, kívánatosabbnak talált. Leírhatlan láz égett szemeiben s összekulcsolt kezekkel könyörgött:

— Ne üzzön el magától Elvira, csak még egy pillanatig ne. Gyűlöljön bár, vessen meg, de ne üzzön még el . . . csak egy percig engedjen még maradnom, csak egy rövidke percig élvezhessem még azt a mámorító, örjítő élvezetet, hogy lát-hassam . . . E rövidke perc meg fogja nekem édesíteni mind azt a boldogtalanságot, szenvedést, a mit a szívem okoz . . . Nem kívánok mást, csak még egy percig maradhassak . . .

Szakgatott sóhaj tört ki a leány for-rangó kebléből arca elárulta azt a nagy küzdelmet, mely szívében dult:

— Nem, nem szeretem, nem szeret-hetem . . .

A sóhaj hallatára Géza lelkében va-lami kimagyarázhatlan, bánattal telt dia-dalmámort érzett, ez a sóhaj neki olyan volt, mint a vízbefelőnek a szalmaszál.

— Szeret, érzem, hogy szeret, vála-szolá. Szívem, lelkem azt sugja, hogy szer-et . . . Elvira, ne tagadja, hiába is ta-gadná . . . látom szíve vergődését. Büsz-kesége nem engedi bevallani, hogy miért úz el, miért kerget el magától?

A leány szemeibe könnyek tódultak s csak némán, tagadólag rázta fejét.

Géza meggyőzött lelkének összes ere-jével tiltakozott a tagadó válasz ellen, nem törődve azzal, hogy mit hoz számá-ra a jövő, csak a jelennek, a pillanatnak élt. Észbontó érzés ragadta meg a leve-gőben áramló s a leány testéből kisugár-zó mámorító illat megfosztotta esztétől, hatalmába ejtette s egy gyors mozdulat-tal átkarolta, magához szorította erős kar-jaival, elhalmozta ajkát, nyakát, keblét forró égető csókjaival.

Elvira mint a törbe esett, szabadsá-gától megfosztott madár vergődött, men-kiálni akart . . . hasznaltan . . .

— Szeretsz . . . szeretsz s én végte-lenül szeretlek! mondá az ifju alig hal-ható, mámorító elhaló hangon. Nem bánom, ha a következő pillanatban meghalok, el-kárhozom, csak hogy ezt a pillanatot meg-rábolhassam. Elvira, szeretlek, kárhozat-teljesen szeretlek . . .

A leány szemei vakító tűzben égtek, összes erejét összeszedte s egy hatalmas lö-késsel eltaszította magától Gézát s a kö-vetkező pillanatban lovagostorával bor-zasztó ütést mért az ifju arcára s a ha-ragtól elvakítva, érdes hangon kiáltott:

— El innen, nyomorult . . . gazem-ber . . .

Géza arcáról patakzott a vér, némán állott, szerelentől ittas szemeit a féktelen, szenvedélyes leányra függeszté, majd las-san, vontatott léptekkel eltávozott arról a helyről, hol boldogsága el van temetve, hogy oda többé vissza ne térjen.

A leány megkövülten állott pár percig, keresztül cikizkázott lelkén az imént lejá-tászdott jelenet, korbácsát undorral eldob-va magától, felfutott szobájába, ajtaját magára zárva, szenvedélyes, fuldokló zokogásban tört ki és sokáig-sokáig sirt s ez megkönnyebülést szerzett felkorbácsolt kedélyének.

(Polyt. köv.)

Kielhäuser H.

GRACZ

Kielhäuser H.-féle folyékony

Glycerin-Crème

ártalmatlan anyagból készült sikerült vegyü-lék, mely nemcsak a bőrt finomítja, hanem tényleg az ifju időséget eleveinti és azt állandóan fentartja. Legjobb óvszer levegő, szél és nap sítés ellen, eltávolít napfol-tot, szeplőt, májfoltot és minden más bőrtisztatlanságot.

Glycerin-Crème-Szappan

kiváló enyhe, barsziszterű bőrt idez elő. A Glycerin-Crème használatánál ajánlható a

Párisi Hőlgypuder

a legártalmatlanabb puder, a bőrt szép fehér színre változtatja és azt simán és szárazon artia.

Hamisított párisi hőlgypudertől és Glycerin Crémétől óvakodjanak csak az a valódi, melyen czimképen, valamint a leir-son a mellette lévő véd-jeget van.

Raktár minden gyógyszerár, gyógyszeru és illatszer-üzletben.

Felölös szerkesztő: Dr. Alföldy Árpád ügyvéd.

Kiadó-lap-utalajdonos: Oblát Károly.

Nyiltér. *)

Egy elsőrangú biztosító intézet, a melynek humánus, népszerű szakmája a tevé-kenséget igen megkönnyíti, helyben több megye számára

Főképviselet

keres kedvező feltételek mellett. Ajánlatok az üzletet tényleg terjeszténi képes, ére-lyes s megbízható jelenikezők részéről „151 póstafők” Budapest címre kértnek.

*) E rovatért nem felel a szerk.

A nyár folyamán meg-nyissuk osztrák letelepítésünk üzemét Oderbergben, karórépa, lenmag és palma mag feldolgozó-sára.

Egyesült boroszlói olajgyárak-rész-vénytársaság Boroszlón.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt hasz-náltatassanak, mivel a keletemellen szag és a lassú ragadós száradás, mely az olajfestékek az olajlakk-nak sajátja, elkerülteik. Emellett a használatá olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás A pal-ló nedves tárgygal feltörülte, anélkül, hogy olvasz-ené fényt. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,

leárgásbarnát és mahagonbarnát mely csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyzartn alkalmazható régi vagy új pallóra. Te ljeesen beföd minden foltot korábbi mázolás stb. van azután.

tiszta fénymáz (szinezetlen)

új pallókra és parkete mely csupán fényt ad. Külö-nösen parkete s az olajfestékek már bemázolt egyez-en új pallókra való.

Csak fényt ad, emelögyva nem födi el a famasztát. Postosomag körülbelül 35 négyzsgyó mtr. (két középnyagságu szobára való) 5 ftr 90 kr., vagy 8 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak ide küldendők. Mintamázolások s prospectusok ingyen és bérmentve küldetek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyár jegyre mivel ezt a több mint 1850 ére létező gyárt manyi sektele utánozzák és hamisítják, s sokkal rossz szabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőség ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc.

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Kapható:

Zombor: Hágy Ignác;
Baja: Jos. Miksch;
Vukovár: Stefan S. Drobac.
Uj-Verbász: Bröder M.

Gummi és halhólyagok

Sigi Ernst

Bécs, I., Kärntnerstrasse 45.

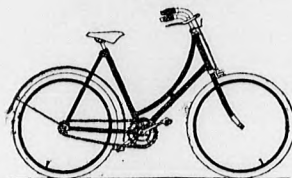
Ecke Krugerstrasse 2.

(franciai tucatzja 1 fttől 6 ftrig, különös finom 8 ftrttől 10 ftrig.)

Uj! Uj! Non plus ultra különös finom és nyujtható 4 ftr. Capottes (egész rövid) tucatzja 3 ftr. Női védőtárgyak gumbiból évekig használható, drbja 2 ftr. 50 kr. Minta küldemények (25 drb) 5 ftr.

Használjon

„Waffenrad“
kerékpárt!

Utóérhetlen könnyű menetet, (tehát semmi megéröltetés) előnye

Waffenfabrik Steyr

gyártmány.

Magyarország és Erdély főképviselősege:

Kann és Heller

Budapest V., váci körút 62.

Visk-Várhegy.

Legolesőbb hazai vasas és hegyi klimatikus gyógyfürdő Máramaros megyében

Szobaárak 25 krtól csak 1 frt 50 krig.

Pormentes ozónidús erdei levegő. Ivó és fürdőkúra, hidegvíz-gyógymód, vaslápló és fenyőfürdők. Biztos siker a vérszegénység minden alakjainál, terméketlenség — tehetetlenség — és mindennemű idegesség-nél. Kényelmes szobák, bűmulatosan olező ellátás.

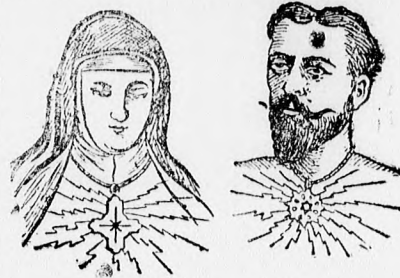
Idény június 1-től szeptember végéig. Vasuti állomás: Bustyaháza vagy Técső. Prospektust kívánatra küld dr. Lengyel Alajos fürdőorvos június 1-ig Budapestről. VI. Nagymező-utca 51 sz. I. em. 4. vagy bármikor a

Fürdőigazgatóság.

Hazai gyártmány.

A legújabbban javított, erősített galvanikus áramú villamos „Volta kereszt” az összes eddigi készítményeket kétszeresen fölülmúlja villamos erőben. Ezen Volta-kereszt az egyedüli, a mely teljesen a természettudomány törvénye alapján van szerkesztve és valószagos állandó villamos olemet képez.

Az 1898. szám rajta van a keresztben és rajta van a börtökon is, rendel snel tehát tessék csak ilyet kérni.

„Volta-Kettős Csillag.”

Olyan egyéneknek, kik keresztet nem hordanak csillag alakban, ez szabályozza a védkarinást, jól frissít és tisztítja a vért, elűzi az álmúlaltságot, előmozdítja az étvágyat, edzi az idegeket.

„Volta-kereszt.”

Gyermekek és fiatal nők részére „Volta szív” Ezen „Volta-kereszt” határozottan a legjobb idegerősítő mely felújítja a vért s megifjítja a testet, és mérsékelt, de folytonos galvanikus villanyozása következtében gyógyítja a következő betegségeket: köszvény ideggyöngöseség, álmúltság, hideg kezek és lábak, (buskomorság) sápadt, asztma, merevedés, göcs, gyomorhaj, influenza, köhögés, fülzúgás, fogfájás, hysteria, főfájások, savdologos, kolika. Maris számos elismerő levél és hálal-irat érkezett be. Ára 1 frt 80 kr. Voltaszív ára 1 frt 50 kr. 2 frt előlágas beklüdeése mellett bérmentve; utánvételt 20 krral több; hozzávaló különlegesen szalag 20 kr.

Főraktárak:

TAUSSIG J.

Budapest, VII. Z. Csömör-ut 23a. I. em. Zombor: Temesváry József, angyalgyógyosztályában.

„STAR” életbiztosító-társaság London.

Van szerencséd ezennel t. biztosító feleink és a nagyerdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint Bács-Bodrogh megyei főllgyonökségünk

Balázs Miksa

ura ruháztuk át.

Lakás és iroda. Zombor, apatini-ut 666. (Fehérhajó szállodával szemben.)

Kiváló tisztelettel ORMOS FELIX, magyarországi vezérigazgató.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirtvezer házaszer eleantált az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 óra megbízható, feladatmegoldható beörszűbűbűkét alkalmarták köszvényét, uszmal tag-érégatásait és megpűbűkét és az orvosok által beörszűbűsekre is mindig egyaktarabban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákorita Horgony-Liniment eleavezés alatt nem titkos szer; hanem igazi pépszepű házaszer, melynek egy háztartásban senkinek hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegünkbeni áronan majdnem minden gyógyszertárban készíthet van; főraktár: Török rózsaf gyögy szerészel Budapestben. Bevásáras alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbörtököt übzant van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üvegést „Horgony” véd-figy és Richter cégjegyzés nélkül minit nem va-bélt utasítsa vissza.

RICHTER F. A. D. és társai, és és kir. udvari szállók, RUDOLSTADT.

Haszonbérleti hirdetemény.

Eszék közelében, az országot mentén fekvő Sodalorve gazdaságban egy kisebb 541 kat. holdas és egy nagyobb 804 cat holdas és ehhez 152 cat. hold írtvány-földes, bérlet f. év október 1-én lejár és újból külön-külön haszonbérbe adatik.

Haszonbérbe venni szándékozók kéretnek bővebb felvilágosításért az uradalmi hivatalhoz.

Nustár-ra (Szerém megye) forduln ahova az ajánlatok betérjesztendők.

Nustári uradalom.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági géppárosok BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

átal a legújanyosabb árak mellett ajánltanak:

„COLUMBIA-DRILL”

Locomobill és földszepű gépek 2 1/2 egész 12 óráig, szalma-kazma-fosztó, továbbá Jargany-összpű-gepek, here-összpű, traktör-összpű, szarvászűző, kaszáló- és arató-gepek, szalma-nyalók.

Legjobb szerelőgépek, boronák, szecsalvágók, rüpvágók, kúrtörző-morzsolók, daráló, 6-10-nal mob, egyetemes asztalok, két- és háromnyalú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Feladatuk: a gépek bérmentése és a bérmentés költségeinek kifizetése.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak géppárában készült gőzeséplögarnitúrát, iparizélokra alkalmas „Compound” lokomobil-jait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoricamorzsolót, Stibor-féle körfürészt, Milleneum kaszaló- és arató-gépeit, továbbá SACK-féle ekét, vetőgépeit, boronák és egyéb gazdasági gépeit, Arjegyzék ingylen bérmentve.

Első magyar

gyapjumosó és bizományi

részvénytársaság

Budapest. V. Kárpát-utca 9. szám
Alapított 1868-ban.

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz. gyapjutermelek és gyapjukereskedők figyelmét a kifünő hírnevnek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló **gyapjumosógyárunkra**

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermelei annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés hanem a nyáj kiméltése miatt is legelőnyösebb a gyapjút zsirban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. Azon számos előnyök közül, melyeket megbízóinknak nyújtunk, felemlítjük:

I. Hogy mosás czéljából hozzánk küldendő gyapju csomagolására — megrendelés után azonnal küldünk üres zsákok kölcsönkép díj nélkül.

II. Raktárainkban elhelyezett és általunk biztosított gyapjuért egy évig **raktározási és biztosítási díjat nem szedünk.**

III. Hozzánk beérkezett gyapjura kívánatra szívesen adjuk a becsérték kétharmadát előlegkép mérsékelt kamat ellen.

IV. A küldemények bérmentesítése szükség-telen, mert a szállítási és fuvarozási díjakat itt kifizetjük, anélkül, hogy érte kamatot számítanánk.

A gyárilag mosott gyapjunak, mint — félégyártmány — nagy kelendősége, nemkülönben kiterjedt összeköttetésein és szakismereteink által gyors és kedvező értékesítésére vagyunk képesítve. Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánatunk készséggel szolgálunk.

Az összes küldeményeket cégünk köz: BUDAPEST, Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük czimeztezni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban Neugebauer Gyula úrnál (Dohány-utca 1.) felvilágosítások szintén szívesen nyújthatnak.

Posztószétküldés csakis magánosoknak.

Egy szelvény,	3.10 m. hossza,	elcendő egy férfi-öltönyre	ára csak	frt 3.10 jó frt 4.80 jó frt 7.50 finom frt 8.70 finom frt 10.50 legfinomabb frt 12.40 angol frt 13.95 kamagarn	valódi gyapju- ból.
---------------	-----------------	----------------------------	----------	--	---------------------------

Egy szelvény fekete szalon-öltönyre 10 frt. Fejöltő szövetek m. 3 frt 25 krtól feljebb; Loden csinos színekbe egy szelvény 6 frt, egy szelvény 9 frt 95 kr, Peruvienne és Dosking, állam, vasúti és bírói talárszövetek legfinomabb Kamagarn és Chevrott, valamint egyenruhászövetek a pénzügyorségnek és esendőrségnek stb. stb. küld gyári áron, az általános ismert czég

posztó gyár-raktár **Kiesel-Amhof Brünnen.**

Minták porté és d. jmentesen. Mintahú szállítások. Figyelmeztetésül. A t. cz. közönség különösen figyelmeltet arra, hogy a szövetek közvetlen megrendelésnél sokkal olcsóbbak mint a kereskedőknél rendeltek. A Kiesel Amhof czég Brünnen a szöveteket valódi gyári áron küldi szét minden százalék hozzászámítás nélkül.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA RIZSPOR.

Az arezbőr szépitése és finomítása. Legelegansabb toiette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sarga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legiobb korokból minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

Egy doboz ára 1 fr. 20 kr. elküldés utánvétel-vagy az összeg előleges beküldése után

cs. és kir. udvari toilette, szappan és illatszergyár, Bécs I., Wollzeile 3 sz.

Kapható: a legtöbb illatszert- drogu- és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger A. és S. és Teltseh Gáspár keresk. czégnél

Vendéglős urak figyelmébe !!

legújabb szerkezetű

sör- és borkimérőkészülékek egyszersmind jégsezekrények nagy jégmegtakarítással.

Ezen készülékkel egy hordó sör (PILSENER IS) több napon öt az utolsó pohárig jég hidegen és kristálytisztan merhető.

KÜLÖNLEGESSÉG: törvényesen védett, universal SÖR és BORKIMÉRŐ ASZTAL erős cinkbadog burkolattal mosóedényvel, hűtőszekrényvel ételneműeknek stb. Kívánatra vezeték közvetlen a pinczéből. Folyékony szénsavval vagy tiszta légyomással. Csinos kivétel és olcsó ár.

Dr. Wagner és Társai

egyesült-gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, TINODI-UTCZA 3. szám (a Gizella gőzmalom mögött.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

6172. szám 1898.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi

országos vásár

f. évi május hó 26-ától bezárólag május 30-áig fog megtartatni. Ezen vásárral a délmagyarországi (azelőtt bánáti) lóvásár van egybekötve.

Temesvárott, 1898. évi április hó 19-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSÓ

főkapitány.

A legközelebbi országos vásár 1898. augusztus hó 11-től augusztus hó 15-ig fog megtartatni.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Kronsteiner Károly Bécs. III., Hauptstrasse 120. (saját házában)

Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző ségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól felfelé szállítatnak, és a mi a festék szúrtságát illeti, azonos az olajfestékekkel. — Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.